

TÜRKİYE SÜRİYE

Vaziyeti her yandan kolladığımızdan kimsenin şüphesi olmamalıdır

Suriyenin müstakil ve harp harici kalmasında menfaatiniz olduğu aşikardır. Fakat bu vaziyetin bozulmasında bizden çok Orta ve Yakın Şarkta hayatı menfaati bulunan İngilterenin alâkası bulunduğu da şüphesizdir. Bu itibarla fiili tedbir silsilesini İngilizlerden beklemek lâzımdır.

Yazan: ETEM İZZET BENİCE

Ankaran:

Bazı dillerde, hattâ gazetelerimizde şöyle bir mütaleaya raslıyoruz:

— Şimalimizde Almanlar var. Ege adalarına da onlar yerleştiler. Oniki adalar İtalyanlardır. Suriye ve Irak'a çıkarlar ve yerleşirlerse biz harici âlemle temasımızı kaybederiz.

Hattâ bu mevzu üzerinde tavsiyelerde de bulunulmaktadır. Ancak, bu mütalea ve tavsiyeleri ileriye sürünlere karşı kısa ve faydalı olarak şu kadarını söylemek lâzımdır:

— Biz memleketimizi bir gün müdafaa eylemek mecburiyetinde kaldığımız takdirde, bu müdafaa bir tek hatta veya noktaya göre değil, bütün sathı vatani müdafaa göre tedbirlerimizde bulunuyor ve her türlü ihtimale karşı, her türlü askeri hazırlığı almış bulunuyoruz.

Binaenaleyh harp harici vaziyetimizi sürdürürken, harbin müstakbel inkişafını ve vaziyeti her yandan kolladığımızdan kimsenin şüphesi bulunmamak gerektir. Neyi ne zaman ve nasıl yapacağımızı ve ne vakit yapmak ihtiza ettiğini en iyi takdir edenlerin Türkiye'nin başında bulunmalarından asla tereddüt edilemez. Filhakika, Suriyenin müstakil ve harp harici kalmasında menfaatiniz olduğu aşikardır. Fakat, bu vaziyetin bozulmasında bizden çok Orta ve Yakın Şarkta hayatı menfaati bulunan İngilterenin alâkası bulunduğu da şüphesizdir. Bu itibarla fiili tedbir silsilesini İngilizlerden beklemek lâzımdır.

Suriyenin mihver eline geçmesi ve mihver ordularının Suriyede kuvvetle yerleşmesi Filistin, Irak, Mısır, Mavera-yi Ürdün, Küvit, Hicaz, Yemen'deki İngiliz hayatı menfaatlerinin tehlikeye düşmesi ve hattâ Hindistan anahtarının mihver eline geçmesi demektir. Bu bakımdan, İngilizlerin herkesten fazla bir hassasiyetle Suriye davasına el koyduklarından (Devam 5 inci sahifede)

Yeni Tefrikamız: Onun hayatını anlatıyorum

Yazan: HALUK CEMAL

Pek yakında Son Telgraf'ta

GİRİTTE

İngiliz avcı ve bombardıman tayıyareleri de harekâta karışıyor

İngiliz tayıyarelerinin ilk müdahalesi iyi netice verdi

Kahire 25 (A.A.) — «B.B.C.» dün akşamdanberi Girit'deki muharebeler hakkında yeni bir haber gelmiştir.

Dünkü tebliğde bildirildiği gibi, İngiliz bombardıman tayıyareleri, uzun menzilli avcı tayıyarelerinin de ıstırakı ile Almanlara karşı muvaffakiyetli harekâta bulunmuşlardır.

Matbuat Birliğinin hava muhabiri, uzun menzilli İngiliz tayıyarelerinin Girit üzerine gelişlerini artık bundan sonra da üzerinde bu tayıyarelerin seri tecemmüller yapacağına bir delil addetmektedir.

Ada müdafileri muharebenin ilk günlerinde hava yardımından (Devamı 5 inci sahifede)

Hebeşistanda iki İtalyan fırkası sarıldı

Kahire, 25 (A.A.) — «B. B. C.» Habeshistanda Pado kasabasında İngilizler tarafından zaptı üzerine iki İtalyan fırkası muhasara altına alınmış bulunmaktadır. Cenupdaki muharebelerde 2000 kişi esir alınmıştır. Gonda bir mukabil taarruz püskürtülmüştür.

Romanya'da herkesin unu elinden alınıyor

Bükreş 25 (A.A.) — Resmi gazetede intişar eden bir kararname mucibince ahali ve müesseseler elindeki buğday, çavdar ve yulaf unlarına el konacaktır.

Norveçte de bir Gestapo teşkilâtı yapıldı

Londra 25 (A.A.) — Norveç ajansı bildiriyor:

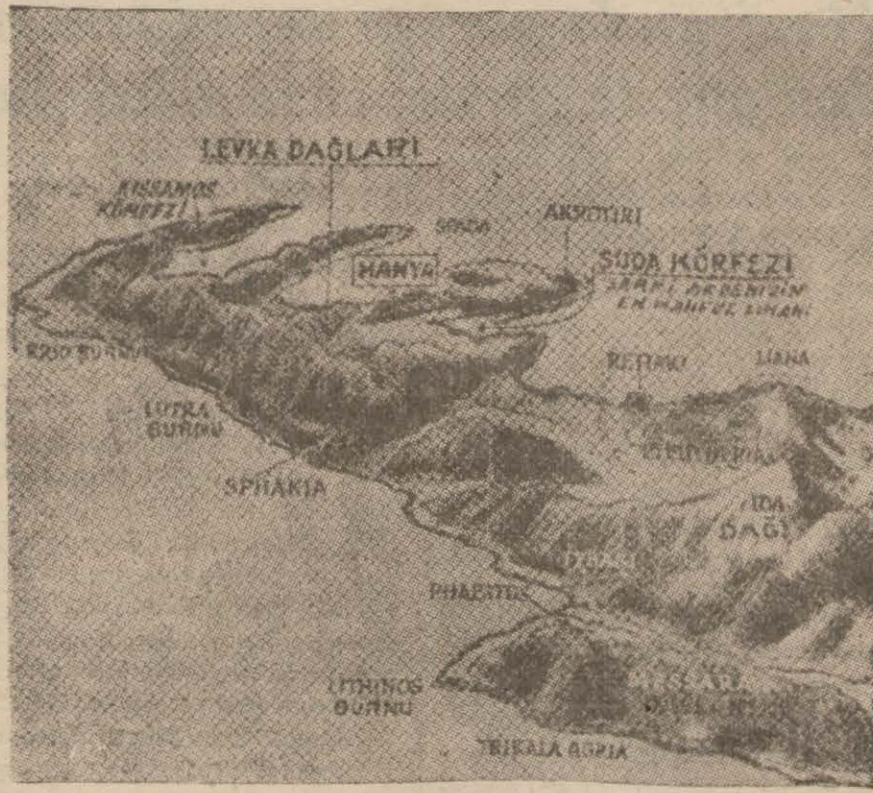
Himmeler bir Norveç nazi muhafız müfrezesi teşkiline matuf olan esas gayesini başardıktan sonra Almanya'ya dönmüştür.

Sadık Norveç mahfilleri, Himmeler Oslo'ya birkaç ay içinde ikinci defa olarak yaptığı bu ziyarette Almanyanın Küinslingin Norveçlileri yola getirmek gayretinde akim kalmışından mütevellit memnuniyetsizliğini hissetmektedir.

Norveç ajansı şunu ilâve ediyor: Nazi makinesinin mutad bütün tedhiş makinesi şimdi Norveç sokulmuş görünmektedir.

Irak Hükûmeti erkânının aileleri Ank arada

Ankaran bildirildiğine göre, Irak Başvekilî Raşit Ali Geylâninin karısı, kızı ve oğlu, Harbiye Nazırı Naci Şevketin karısı, kızı ve oğlu dün, Toros ekspresile Ankara'ya gelmişlerdir. Misafirler, doğrudan Irak sefarethanesine gitmişlerdir. Toros ekspresi dört saat kadar gecikmiştir.

Girit adasında muharebelerin tekâsif ettiği garp bölgesi

Bir Alman Hava Generali maktul düştü

İngiliz tayıyareleri Kolonya ve Sen Nazeri tekrar bombaladı

Londra 25 (A.A.) — B.B.C. İngiltere'ye yapılan hava akınlarında Alman hava kumandanlarından General Gravert maktul düşmüştür.

İngiliz tayıyareleri cuma gecesi mühim Alman sanayi merkezi olan Kolonyaya şiddetli bir taarruz (Devamı 5 inci sahifede)

Şam hava meydanı tekrar bombalandı

İngilizler Irak'ta Falluja'dan ileriye doğru yürüyorlar

Newyork, 25 (A.A.) — United Press'e Beyrut'tan bildirildiğine göre, İngiliz tayıyareleri 22 Mayıs'ta Şam hava meydanını bombardıman etmişlerdir. Irak hava kuvvetleri Habbaniyede ki İngiliz hava meydanını bombardıman etmiş ve Basrada İngiliz topçilerine taarruz etmişlerdir. İngilizler Falluja'dan Irak'a doğru makineli müfrezeler göndermeye başlamışlardır.

İstanbulun çöp derdini bir Göçmen vatandaş halletti!

Şişli, Üsküdar ve Edirnekapıda 9 Çöp Fırını yapılıyor

Bunların yanında birer halk hamamı da yapılarak suları masrafsız ısıtılacak!

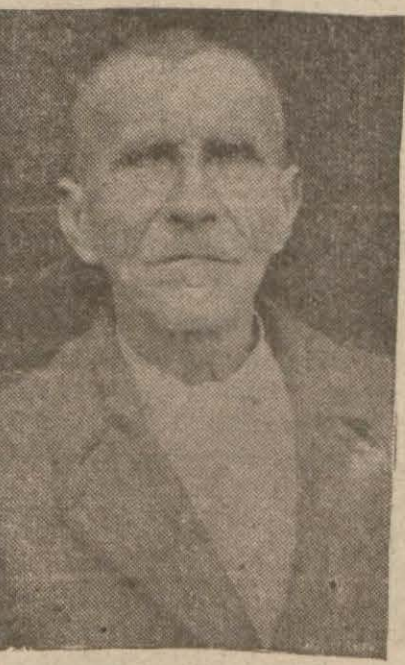
Şehrimizin çöplerinin denize dökülmesi modern çöp fırınlarında yakılması hususunda Edirnekapıda yapılan bir tecrübenin muvaffakiyetli neticesi verildiğini ve yeniden muhtelif semtlerde çöp fırınları inşa olunmasının kararlaştırıldığını yazmıştık.

İstanbul çöp derdinin bu suretle hallinde ve modern çöp fırınlarının yapılmasında Ali Çorbacı isminde bir göçmen vatandaşın Belediyeye ve şehre büyük yarın (Devamı 5 inci sahifede)

Türk borcu tahvilleri yarın tediye ediliyor

Tediyat yalnız Ankara ve İstanbul'da yapılacak

Yüzde 7,5 faizli 1933 ve 1934 Türk borcu tahvillerinin tediyaatına yarından itibaren başlanacaktır. Tediyatı Cumhuriyet Merkez Bankası ile, Osmanlı Bankası ve Doyçe Bank yapacaklardır. 1933 tahvillerinin beher kuponuna 0,7346 dolar mukabili olarak 0,9491 Türk lirası, 1934 tahvilleri için ise yalnız İstanbul'da 18,75 Fransız fransı mukabili olarak 0,5519 Türk lirası tediye olunacaktır.

Şayanı dikkat buluşile şehre hizmet eden göçmen Ali Çorbacı

NOTLAR:

Böyle aliyorlar fakat nasıl bırakacaklar?

Bulgarlar ada sahibi de oldular. Semendirek ve Taşozu ıssal etmişler. İtalya da ilhak ettiği Yugoslav ve Yunan topraklarının sayısını, nüfusunu, kilometre murabamı hergün her vasıta ile ilân edip duruyor.

Bizim mahut arkadaşla bu bahsi konuşuyorduk ta: — Evet böyle alıyorlar, fakat nasıl bırakacaklar? Ben de hep onu merak ediyordum. — Diyerek ilâve etti: — Malûm a. Harp daha bitmedi. Kararın koyunu, sonra çıkar oynunu. Lâfi meşhurdur.

Atlantikte

İngiliz "Hud", zırhlısını, Almanlar Groenlant'da nasıl batırdılar?

İngilizler 24 zırhlıdan 2 sini, kaybetmiş bulunuyorlar

Londra 25 (A.A.) — B.B.C. Dün akşam İngiliz Amirallığı tarafından nesredilen tebliğde, Groenland açıklarında vukua gelen deniz muharebesi hakkında tafsilât verilmektedir.

Dün sabah erkenden İngiliz deniz kuvvetleri Groenland açıklarında bulundukları sırada, «Bismark» zırhlısı da dahil olmak üzere, seyreden Alman deniz kuvvetlerinin yolunu kesmişler ve derhal taarruza geçmişlerdir. Vukua gelen muharebede Hud İngiliz zırhlısı cephaneliğine vaki olan talihsiz bir isabet yüzünden berhava olmuştur. Hud zırhlısından pek az kimsenin kurtulabilmiş olmasından korkulmaktadır. (Devamı 5 inci sahifede)

Büyük şehirlerde sığınaklar inşa edilecek

Sığınakların havaları vantilatörlerle tasfiye edilecek

Ankara 25 (Hususi muhabiri - mizden) — İstanbul ve Ankara ile diğer 15 vilâyetimizde büyük sığınaklar inşası için projeler hazırlanmıştır. Projeler Nafia Vekâleti tarafından tasdik edildiğinden bazı vilâyetlerde şimdiden faaliyete geçmiştir. Bu sığınaklar soyunma, duş ve revir odalarını havi olacak ve vantilatörlerle havaları tasfiye edilecektir. Bütün vilâyetlerde bu şekilde sığınaklar inşası için hazırlıklar yapılmakta ve tetkiklere devam edilmektedir.

Köprü altında bir vapur motöre çarptı

İzmit İskelesine kayıtlı Ali Kaptan idaresindeki motor, evvelki gece Galata Köprüsü günden geçen Şirket-i Hayriyenin 56 numaralı vapuru ile karşılaşması, Boğazlıçine hareket etmiş olan vapur motöre çarparak baş tarafını parçalamıştır. Motor sahile çekilerek batmaktan kurtarılmıştır.

EN SON DAKİKA

Önümüzdeki bir kaç saat nihaî ve kat'i mahiyeti haiz olabilir

Yeni Zelanda Başvekilinin beyanatı

Kahire, 25 (A.A.) — Yeni Zelanda Başvekilî Rörtör Ajansının muhabirine verdiği bir mülâkatta şunları söylemiştir: Giritte cereyan eden büyük muharebe önümüzdeki bir kaç saat nihaî ve kat'i mahiyeti haiz olabilir. Yeni Zelanda kat'alarımıza onların Britanya'ya dair tafsilât vermemesi isteniyor.

Sollum cephesinde Almanlardan alınan esirlerden birkaçı

HARP VAZİYETİ

Giritte iki taraf için de kat'i netice yeri şimdiki halde Maleme'dir. İki tarafın muvaffakiyeti buradaki muharebenin neticesine bağlıdır

Yazan: EMEKLİ KURMAY SUBAY

GİRİT ADASINDA MUHAREBE:

Kandiye ve Resmo civarlarına inen Alman paraşütçüleri İngiliz hücumlarıyla temizlenmiştir. Bu paraşütçülerin vazifesi Kandiye'den şarka doğru Hanyeye uzanan muvasala yolunu kesmek, adanın garp bölgesinde bulunan müdafilerin ikmaline mâni olmaktır. Bu

Alman teşebbüsü muvaffak olmuştur.

Fakat hakiki indirme yeri olan ve Suda körfezile Hanye arasındaki küçük yarımada bulunan Maleme hava meydanı civarında Almanlar tutunmağa muvaffak olmuşlar, hava meydanını müdafaa (Devamı 5 inci sahifede)

Mütekait, Eytam ve Eramil Maaşları

Altı ayda bir yapılan yoklamalar kalkıyor

Tekaüt kanununda yapılacak bazı taddiller hakkındaki lâyiha Meclise geldi

Ankara 25 (Hususi muhabiri - mizden) — Askeri ve müzki tekaütlerle dul ve yetimlerin yoklama müşkülâtını ızale etmek maksadile Tekaüt Kanununda yapılmaması istenen bazı taddillere dair kanun lâyihası Meclis ruzname sine alınmıştır. Bu lâyiha göre evlenme memurları, evlenen dul ve yetimlerin hüviyetlerini Malsandıklarına bildirecekler, mütekaitleri çalıştıran devlet müesseseleri de bu memurların maaş vaziyetlerinden Malsandıklarını haberder edeceklerdir.

Zat maaşı sahipleri bir defaya mahsus olmak üzere mal dairelerine müracaat ederek nüfus hüviyet cüzdanlarına zat maaşı al-dıklarını kaydettiler ve bu muamele kâfi gelecektir. Alınacak olan bu tedbirlerle, her altı ayda bir tekrür eden yoklamalara lüzum kalmıyacaktır.

Eyüpte yaralanan Mahir hastanede öldü

Dün Eyüpte Tahir firmında sabakalı arabacı İbrahim tarafından yaralandığını yazdığımız pigirci çıracı, 16 yaşında Mahir kaldırıldığı Cerrahpaşa hastanesinde dün akşam ölmüştür.

Fiat kontrolörleri için kurslar açılacak

Ankara 25 (Hususi muhabirimiz bildiriyor) — Fiat Mürakabe işleri için bir büro şefi, 42 fiat kontrolörü ve dört daktilodan mürek (Devamı 5 inci sahifede)

KISACA

Amiral Darlan!

A. ŞEKİP

Fransa Başvekil muavini ve üzerinde daha birçok nezaretleri cememiş olan Amiral Darlan, bir takım fasılalarla uzun zamandanberi devam ettirdiği Paris görüşmelerinden avdet etti.

Darlanın, Fransız - Alman anlaşması, yahut, tabiri diğerle, işbirliği hakkında izahatta bulunacağı, sarıh ve kat'i şeyler söyleyeceği umuluyordu. Ne gezer?

Amiral Darlan, beklenen nutkunu söyledi ve fakat, hiçbir yeni hâdise ve hakikat öğretmiş olmadı.

Halbuki, bütün dünya, Darlanın nutkunu bekliyor, Amiralın anlaşmaya dair tafsilât vermemesi isteniyor.

sini istiyordu.

Darlan için kaçamak tarafına gitti. Binaenaleyh, hâlen, Fransa ile Almanya ne şekilde, ne şerait altında anlaşmıştır, bunu, kimse bilmiyor.

Bilhassa, Fransız milletinin doğrudan doğruya kendilerini alâkadar eden bu meseleyi şiddetle bilmek istedikleri muhakkaktır.

İşin en çok tuhafımıza giden tarafı şu oldu: Amiral söylediği nutukta, harpten evvelki Fransayı, o zamanki Fransız hükümetini şiddetle tenkit etti ve yerin dibine geçirdi.

Şunu sormak ve hatırlatmak yerinde olur: Acaba, bizzat Amiral Darlan, harpten evvel nerede imiş? Bu tenkitlerini, irşatlarını ve ikazlarını o zaman, neden yapmamış?

Bahusus ki, Darlan Bahriye Nazırı bulunmuyor muydu?

Gırlt Adasına dair bazı malûmat
Giritte muharebe olurken,

Giridi hatırlamamak, Giridi merak etmemek mümkün değildir. Girit, Adalar Denizindeki adaların büyüğü olan, şayanı dikkat bir arazi parçasıdır. Bir zamanlar, Osmanlı devletinin hudutları içinde olan adanın tarihi pek eskidir.

Tarihte, Ege havzası medeniyetinde, ilk kalkınma ve hareket Giritte başlar. Giritte meydana gelen Minos medeniyeti, Ege havzasının ilk medeniyeti olarak tanılır.

Giridin büyüklüğü, Korsika Adasına yakındır. Uzun bir toprak parçasıdır. Boyu 260 kilometre, genişliği de en dar yerinde, 12, en geniş yerinde 60 kilometredir.

Arazisi dağlıktır, adayı bir baştan bir başa kateden üç dağ silsilesi vardır. En yüksek irtifa 2500 metreye kadar yükselir. Adanın umumi

nüfusu 400 bin kadardır.

Adanın merkezi Hanya'dır. Nüfusu 24 bindir. Bu liman dar ve muhafazasıdır. En kalabalık şehri Kandiye limanıdır. Nüfusu 35 bindir. Giritte, büyük şehirlerden fazla küçük küçük ve bol miktarda köy vardır.

Girit Adasındaki limanın çoğu 16 ıncı asırda Venedikliler tarafından tesis edilmiştir.

Girit tarihinin en parlak devri, Milâttan evvel üç bin yıllarına tesadüf eden Minos medeniyeti devridir. Burası, o zaman, büyük bir san'at merkezi idi.

Girit Adası, 1918 yılında Yunanlılara geçti. Halk, denizcilik, ticaret ve balıkçılık ile uğraşır. Ziraat te mühim bir mevzudur. Burada zeytin, üzüm, buğday, tütün, pamuk vesaire yetiştirilir.

Askerî bakımdan ise. Gi-

ridin ehemmiyeti aşıkârdır. Ada, Ege Denizi methalini kapamaktadır. Yunanistana ve Anadolu sahillerine yakındır. Libyaya 300, İskenderiyye 500 ve Tarente 700 kilometre mesafededir.

Adanın iklimi Akdeniz iklimidir. Yazın sıcaktır. Kışın mutedil geçer. Güzel manzaralı yayiaları, dağları vardır. Suları boldur.

Giritliler, sağlam bünyeli, gözü pek insanlardır. Bilhasa dağlık mintakalardaki köylerde yaşayan halk çok cengâverdir.

R. SABİT

Heybeli çamlarında yangın

Eyvelki akşam Heybeliadanın büyük turunda köprü mevkiinde yangın çıkmış ve geniş bir arazi üzerindeki fundalıklar alev almıştır.

Vaktinde gelen itfaiye yangını söndürmüştür.

Yangının sebebi henüz anlaşılmamıştır. Tahkikata devam edil mektedir.

**Birimizin
Hepimizin DERDİ**

Düşen Armalar!

Okuyucularımızın E. Lâzî ya-
zıyor:

Devlet Matbaası civarında İshak paşa camii civarında tevkhifhane hızasında mevcut bir çeşmenin ü- zerinde mevcut armaların güzel tezyinat düşmüş ve ickiye döñm- müş bir halde yerde durmaktadır. Bu taşların kıymetini bilmeyen bazı şahısların veya çocukların e- line geçmesi de muhtemeldir. Mu- zeler idaresi ve Belediye, tara- fi, eski eserlere biraz fazla itina edip bu kabil halleri görseler olmaz mı? »

